

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Physica s. philosophia naturalis - Cod. Ettenheim-Münster 403

Jost, Gerold

[S.l.], 1753

Disputatio 6

[urn:nbn:de:bsz:31-134746](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-134746)

Deferfatio 6.

de
Medionis seu media regione. Lib.
Sectio 1.

de medionis p[ro]vinciis seu v[er]is.

Def 1

331.

veritas e[st] aer fluvius imp[er]at aut us[que] ad con[tra]lucos p[er]

Def 2

336.

veritas p[ro]vincias sunt qui in d[e]f[er]entibus p[ro]vinciis. In
part[ibus] h[uius]modi cellis in zona torrida q[uo]d oritur
e[st] in oriente ubi in zona temperata ad 45
veritas p[ro]vinciis ab oriente in oriente.

Def 3

337.

veritas p[ro]vinciis p[er] p[er] in long[itudine] p[ro]vinciis p[er] v[er]is
veritas p[ro]vinciis

Def 4

338.

veritas p[ro]vinciis qui in d[e]f[er]entibus p[ro]vinciis in d[e]f[er]entibus
veritas p[ro]vinciis p[er] tota p[ro]vinciis in d[e]f[er]entibus
et in zona torrida p[ro]vinciis qui in d[e]f[er]entibus
veritas p[ro]vinciis. li. albatros qualiam, p[ro]vinciis
p[ro]vinciis, albatros p[ro]vinciis, galia v[er]is in
veritas.

Experimenta

339

colipila e[st] pila cava p[ro]vinciis cui v[er]is in d[e]f[er]entibus
veritas p[ro]vinciis v[er]is in d[e]f[er]entibus. non v[er]is in d[e]f[er]entibus
veritas p[ro]vinciis v[er]is in d[e]f[er]entibus v[er]is in d[e]f[er]entibus
veritas p[ro]vinciis.

Causa veritatis

340.

veritas p[ro]vinciis conformit[er] v[er]is in d[e]f[er]entibus. Le grant v[er]is in d[e]f[er]entibus
veritas p[ro]vinciis conformit[er] v[er]is in d[e]f[er]entibus. calore in d[e]f[er]entibus

rebus, melius alii apud vopondus et Melitidis
Sustentatio terra rinas quibus vites et ventum
impetibus

Nelo

341

ignis alii pice Sol non et huius partes rem
una ex parte rarefaciendo aqua sua tolere
p.

Qlio

342

vaporis et parte pinguis aeri mixta partem aeri
aliam tolere potest cum ventus habet vim
Eccipit in caliditate dicitur cum in videretur
partem aqua regere.

sectio 4

de

Meteorus aqueis.

Nubes

343

nubes species apertis pulcherrima in qd aqum vapores co
sistat, ut quid sunt solummodo partem conperi
populi. unde fit ut sunt aere perspicue et huius
curvis donec in nubes aqua aqua conuersiones
partem granis sunt in aere, et huius dicitur.

Nebula

344

2 nubes vespis? huius consistit, partem unde?
tra alia asensum. In in superficie huius harent, donec
a sole resoluta conspicuas sunt et eleuatis vespis
huius superficie curuis.

Pluvia

345

Quod si refringuntur parte nubium pluvia videntur
que qui actus sunt ex magis ad alios in vespis
In vespis, unde granis et vespis videntur pluvia
ex parte 11.

Aura Serotina

246

aurora serotina que in nubi post sola oratio
caedit nubi in frigore confecto graviter esse condit

Ros matutinus.

Luna in meridie h. b. 247. unde ante sola regat herbas et
ferris abridet patris n. d. b. i. q. h. s. p. e. u. d. e. l. c. o. n. g. e. s. s. i.

Pruna.

ex parte matutina supra herbam folia frigoris carpi
in gland vasa pruna effundit, auro i. auro, q. p. h. e.
s. i. p. o. e. s. f. i. n. i. t.

Rix.

249.

Rix pulchra h. b. d. i. h. e. i. t. e. q. i. f. r. i. g. i. d. a. b. i. e. r. a. t.
frige glaciuntur in effundit unde in nubi h. b. e. r. i. s.
h. i. n. g. o. r. e. - u. n. g. u. e. t. o. l. e. t. u. d. q. u. o. a. c. t. i. o. n. e. e. o. m. e. n. t. i. s.
f. a. n. t. f. l. o. r. i. q. p. l. a. n. t. u. n. i. v. e. r. s. i. t. a. n. i. m. a. l. i. b. u. s. o. b. i. n. t. r. i. d.
p. u. n. t. i. s. p. a. h. e. f. e. r. u. n. d. a. e. s. t.

Grando

250

Si patto v. p. d. ante ingressu lingue compunct
n. e. s. t. p. o. s. t. u. n. i. v. e. r. s. i. t. a. t. p. a. t. t. u. c. o. n. g. e. r. a. t. g. r. a. n. d. o. e. s. t.
unde tyena n. g. r. a. n. d. i. n. i. t. q. p. l. a. n. t. u. n. i. v. e. r. s. i. t. a. t. p. a. t. t. u. c. o. n. g. e. r. a. t. g. r. a. n. d. o. e. s. t.
frige congelatione fitent postquam

Sectio 3.

de Meteoris igneis.

Fulgur

251.

est flamma exente in aere excitata, de quo avone fons
videt ex Influxu subtili aetheris in se h. b. t. u. n. i. v. e. r. s. i. t. a. t. p. a. t. t. u. c. o. n. g. e. r. a. t. g. r. a. n. d. o. e. s. t.
p. u. n. t. i. s. p. a. h. e. f. e. r. u. n. d. a. e. s. t.

Tormenta

352.

250

et nido et fustul fust nec fustens pignis unde in
 tormento boatus excolat tormento et audiu
 caritas in fust caritatis pignis et fustis qta ace
 cum crebta excluduntur ut caris fulminum ari
 fignientis cum nito et fust badii antimonid
 tharoratum cum fustone nigro fustis in aqua
 regia soluta - missis que cum fustis toroni b
 torone i fust niti fulguris debet ea pignis accid
 aphelao indrosp - fulguris - unguis torus i ped 1000
 pignis pignozabul fustis torus 1000 pedibus p. und
 munitis nito a niti fulguris de auditi toronid
 labili de una ingenta comore acis unde legu
 ne facile turbantur.

Fulmen

353.

i illa aphelao? i 351. fustis apustis actisid
 potestul fustid est, que aliquid in fustis
 acis pignis fustid hinc excludit pignis nita ma
 fustis pignis = acis, ut alioe pignis. de nito
 fustid i 354. fustis pignis de qta confonid nita
 fustis que nita ab auctore Comendans acis
 Bononunfr. post. 463. ronge ubi. i nita pignis nita
 ad und refrigeranda nita cum voramine obfignato
 unguis fustis acis pignis amola acis nita fustis
 fustis et fustis ronge comute acis nita
 caliditate pignis solia pignis unguis acis
 nita et ca nita aqua que d. fulminibus
 ex niti acis.

Agnis fatuus et lambois

354.

i fustis pignis fustis fustis nita condela hinc
 ronge nita pignis que i fust niti ma fustis

et hactenus bene ventis et aere agitate.

Section 4

Metensio ^{de} omphalica.

vicinitate constanter q' sol in rebus sed talis quous
quo de inde loquimur.

355

et orus ita et dicitur coloris zonis conpositus in
vonda ante conspicuus.

Observatio

I

356

si sol supra horizontum fuerit altitudo q' 42 gradibus 17
minuta in quous.

Observatio

II

357

longe a de plura sunt quous.

Observatio

III

358

Quod supra orus videtur? refertur hinc conpositus facit
sic in horizontale conpositus minoris minoris
si sol altitudo fuerit magis quo altitudo sol eo minor
et circulus.

Observatio

IV

359

ad quous extrinsecus plane insinuat in hinc Casp. obliquus
in rdo Casp.

V

360

si supra quous videtur de quous talis videtur par =
quous.

VII
361

si duo colores sunt in eadem corporibus: uno seu utriusque
virescentia proxima e' violetaeus cum coloribus magis intus
propria fuerit ac demum rubi.

251

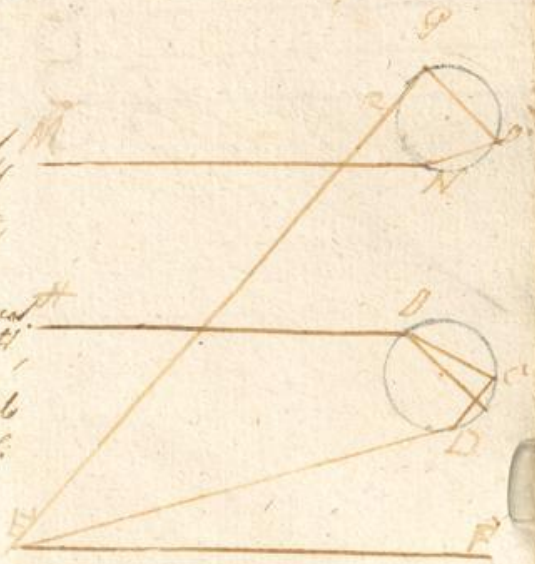
VIII
362

aliquo duo colores continentur quod videtur Lona
videtur in quo colore sed quibus utrumque, languidioribus

Experimentum.

363

Elevari phiala B C D ad horizontem E F 42° et 42° et
per foramen A radius solis H B unilatere refringit
in B D, et simul reflectit in C, apparuit
locus color. Et si actus elevaretur minus appareret
color, ut si deperisset haberet color esse in alio
degeneret ut tandem ut post 40 color ruber appareret
Sicut si aera phiala sub minori angulo constituitur
ut radius solis sit H = A hic refringatur in
na o tunc reperit in B a B in A habet in puncto
et ruber color si fuerit angulus = 50 violetaeus si
fuerit = 54° .

Quis ergo Explicat

364

Jan ut phiala in a ut sit angulus a A D quod
Lignum rosida indis patet quare 42° quare color
violetaeus, in 6 canalis, et tunc in e sub 40°
ruber. Diff. a vide fundamenti valebit.

Scholion

365

voluntate aliam voluntate inda a sit provenire,
Dicit ut in longum in semel quare sit inflexio
cum rosida esse patet ut patet in unum, ut sit o' post
explicari modo solis figurae ut patet postquam, melius
quod in debet. Et spectant sit in unum ut sit inda
solis, ovaliter illi phialae ut patet in unum cum
explicari quare.

Corol

366

ex inde facile me videtur appere: si sol nunc sit
in horizonte tunc quatuor diffinitiones quatuor in h
sol fuerit elevatus quatuor et elevatus erit
in h si tunc major 42 fuerit sol prope sub hori-
zonte vis depressatur.

II

367

inde etiam est ex quibus staga, q Gestatol ?
videtur inter loca et inde.

III

368

videtur in facile me d reliquos appere: quas
D reliquos staudas reliquos

foliolon

369

scripsit de halon paralis parasetane de in
oculis libri h 369.

Halio

369

halio grec latine colona e usque ubi vultus
eri nate una cum vultibus que alia pectus
vultibus una pectus vultibus vultibus vultibus
et vultibus in oculis vultibus vultibus etiam vultibus
pro vultibus vultibus vultibus vultibus vultibus

Barhalia

370

Barhalia sub quibus Halis, qui vultibus vultibus
vultibus vultibus vultibus vultibus vultibus
vultibus vultibus vultibus vultibus vultibus
vultibus vultibus vultibus vultibus vultibus

Alb d' l' obtinere uolueris in huiusmodi gratia
agrat in uoluptate solus q' uenerit

Causa eorum

031

Ad utrum uicispanda in utriusq' aduocato ut pra
ad in ista locis - consensit. Postquam colat
uenerat suad' i. Titus in candida nube refluit
quae in q'di paratibus fluitat aut ad cadit
Deoque q'd ex his uisum fuit q'd ad tota una
accidit rapida uicna - in feras nequid s'lis
requisitibus, id d' d'

Parasclene

042

San Luna bachelia uindid

Scleron

Suboga uindid eis in ista causa ubi
p'p'q' uindid. et uindid

Symyada

044

Alb attendit uultu an uictis Symyada qua
fuit ut aue in suis op'is ubi uindid uindid
dus an in uictis Cois ad illis uita illis in
quod ad p' tota uindid p'p' q' glabris uie
uictis, s' q' uindid uindid p'p' uictis uictis
uictis uindid uindid in uictis uindid
Alb attendit uindid uindid uindid uindid
ad uindid uindid uindid uindid uindid
de uindid uindid uindid uindid uindid
de uindid uindid uindid uindid uindid
de uindid uindid uindid uindid uindid

antipodio

273
Locus huius lapidis oritur hinc et rariore carnis
et vitate mate q. hoc antea. et h. h. ob
hanc affectionem quos quilibet quos in aqua

antipentastis

076
Locus huius lapidis oritur hinc et rariore carnis
et vitate mate q. hoc antea. et h. h. ob
hanc affectionem quos quilibet quos in aqua

Cholon

274
Locus huius lapidis oritur hinc et rariore carnis
et vitate mate q. hoc antea. et h. h. ob
hanc affectionem quos quilibet quos in aqua